

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΜΕΣΟΓΑΙΑΣ & ΛΑΥΡΕΩΤΙΚΗΣ

ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΩΝ ΜΑΡΤΙΟΥ

23 Μαρτίου 2008

Β΄ Κυριακή τῶν Νηστειῶν (Μάρκ. 2, 1-12)

Ἄφησε τὴν χώρα τῶν ἀχαρίστων Γεργεσηνῶν ὁ Κύριος καὶ μέσω τῆς λίμνης Γενησαρετ ἦλθε στὴν Καπερναοῦμ. Τρεῖς εἶναι, ἀδελφοί μου, οἱ πόλεις τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. Ἡ Βηθλεὲμ στὴν ὁποία γεννήθηκε ὡς ἄνθρωπος. Ἡ Ναζαρετ στὴν ὁποία ἀνατράφηκε καὶ ἀνδρώθηκε, καὶ ἡ Καπερναοῦμ ἢ παραθαλασσία καὶ ὠραία, «ἡ ἰδία πόλις», ἡ ἀγαπητὴ Του.

Ἡ Ἱερουσαλὴμ ὡς προφητοκτόνος καὶ θεοκτόνος δὲν λογίζεται ὡς πόλη τοῦ Ἰησοῦ. Ἦλθε στὴν Καπερναοῦμ «καὶ ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι· καὶ εὐθέως συνήχθησαν πολλοὶ...καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον». Παντοῦ δίδασκε ὁ Κύριος. Καὶ στὶς συναγωγὰς καὶ στὶς πεδιάδες καὶ στοὺς δρόμους καὶ στὶς βάρκες καὶ στὶς πλατεῖες καὶ σὲ σπίτια ἰδιωτῶν.

Ἐνα τέτοιο σπίτι χρησιμοποιεῖ σήμερα στὴν Καπερναοῦμ γιὰ ὁμιλητικὸ βῆμα. Πολὺς λαὸς συγκεντρώθηκε, τὸ σπίτι γέμισε ἀσφυκτικά. Ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους καταφθάνουν καὶ τέσσερις ἄνθρωποι ποὺ σηκώνουν στὰ χέρια τοὺς ἕνα παραλυτικό. Τὸ πλῆθος ὅμως τῶν ἀκροατῶν δὲν τοὺς ἀφήνει νὰ πλησιάσουν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ δὲν ἀποθαρρύνονται καὶ προκειμένου νὰ πλησιάσουν τὸν «ἰατρὸ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων» ξεσκεπασαν ἕνα μέρος τῆς στέγης καὶ μὲ προσοχή, σιγά-σιγά, κατέβασαν μὲ σχοινιά τὸ ξυλοκρέβατο τοῦ ἀσθενοῦς. Τὸ θαῦμα ἔγινε.

Θαυματουργεῖ καὶ σήμερα ὁ Κύριος καὶ θεραπεύει ἀσθένεια ἀνίατη καὶ ἀθεράπευτη. Θεραπεύει ἀρρώστια σώματος καὶ ἀσθένεια ψυχῆς. Ὁ παραλυτικὸς στάθηκε στὰ πόδια του. Ἡ πίστη του βραβεύτηκε. Ἡ εὐτυχία πλημμύρισε τὴν καρδιά του. Ὁ λαὸς θαύμασε καὶ ἐδόξασε τὸ Θεό. Μὰ πὸ πολὺ ἀπ' ὅλους τὴν χαρὰ τοῦ παραλυτικοῦ τὴν μοιράστηκαν οἱ τέσσερις συνοδοί, γιατί δώσανε κόπο καὶ πήρανε χαρὰ. Κουράστηκαν τὰ χέρια ἀλλὰ ἀνακουφίστηκε ἡ ψυχὴ τοὺς μὲ τὴν ἴαση. Τὴν γιατρειὰ τοῦ παραλύτου.

Δὲν ξέρουμε, δὲν ἔχουμε καμμία πληροφορία ποιοὶ ἦταν οἱ τέσσερις αὐτοὶ ἄνδρες. Μποροῦμε ὅμως νὰ συμπεράνουμε πὼς ἦταν φίλοι ἢ γνωστοὶ τοῦ παραλυτικοῦ. Ὅποιοι ὅμως καὶ ἂν ἦταν, ἡ πράξη τοὺς ἦταν τόσο ὑπέροχη. Ἦταν πράξη ἀγάπης καὶ συμπόνιας. Ἦταν ψυχικὴ ἐκδήλωση ἀνωτέρου πνεύματος. Ἦταν ἀληθινοὶ φίλοι, γιατί ἔμειναν πιστοὶ στὸν καιρὸ τῆς δοκιμασίας καὶ τῆς δυστυχίας τοῦ φίλου τοὺς.

Δὲν εἶναι μικρὸ πρᾶγμα νὰ ξέρη κανεὶς νὰ συμπονᾷ. Νὰ πονᾷ στὸν πόνο τοῦ ἄλλου καὶ νὰ λυπᾶται στὴν λύπη του. Νὰ θλίβεται στὴ θλίψη του καὶ νὰ ἀνησυχῇ στὴν ἀνησυχία του. Νὰ ἐφαρμόζη τὴν ὑπόδειξη τοῦ ἀποστόλου Παύλου «κλαίειν μετὰ κλαίωντων» (Ρωμ. 12-15). Ἡ συμπόνια δὲν εἶναι μία ἀπλῆ ἀρετὴ ἀλλὰ μία ἀπέραντη θαυμαστὴ κατάσταση, μ' ἕνα ἐξαισίο χριστιανικὸ μεγαλεῖο. Συμπόνια σημαίνει: ἀγάπη, καλωσύνη, βοήθεια, ἐξυπηρέτηση, αὐταπάρηση, κατανόηση, θυσία, καλὴ καρδιά. Εἶναι αὐτὸ ἀκριβῶς ποὺ λείπει σὲ μεγάλο βαθμὸ στὴν σύγχρονη ἐποχὴ, ἐποχὴ τοῦ ἀτομισμοῦ καὶ τῆς ἀδιαφορίας.

Δὲν ἐνδιαφέρονται οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι γιὰ τὸν συνάνθρωπό τους. Δὲν εἶναι καὶ τόσο πρόθυμοι νὰ ρίξουν μία ματιὰ ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας στοὺς πονεμένους καὶ τσακισμένους ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς ζωῆς. Δὲν ἔμαθαν τὴν ἀγάπη, γιὰτὶ δὲν γνώρισαν τὸν Χριστὸ καὶ δὲν ἔμαθαν τίποτα γιὰ τὸν Χριστό, γιὰτὶ δὲν γνώρισαν τὴν ἀγάπη. Μόνο ὅσοι ξέρουν ν' ἀγαποῦν μποροῦν ν' ἀνακουφίζουν τὸν πονεμένο.

Ὅμως ὅποιος θέλει νὰ μάθῃ τί εἶναι ἀγάπη πρέπει νὰ ὀδηγήσῃ τὰ βήματά του στὸ βράχο τοῦ Γολγοθᾶ καὶ νὰ σκύψῃ εὐλαβικὰ κάτω ἀπὸ τὸν ματωμένο σταυρὸ τοῦ Κυρίου. Ἀλήθεια, ἀδελφοί μου, πόσο συμπονοῦσε Ἐκεῖνος τὸν λαό Του. Πόσες φορὲς δὲν μᾶς φανέρωσαν οἱ ἱεροὶ Εὐαγγελιστὲς τὴν συμπόνια τοῦ Ἰησοῦ.

Ὅταν οἱ χιλιάδες τοῦ λαοῦ πεινοῦν, ἀφοῦ τρεῖς ὀλόκληρες μέρες τὸν ἀκοῦν νὰ διδάσκῃ, ἐκείνους λέει στοὺς μαθητὲς Του. «Σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον ὅτι ... οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι» (Ματθ. 15-52). Ὅταν ἀντίκρυζε ἀρρώστους ἢ συμπόνια Του μεγάλωνε. Κάποτε εἶδε «πολὺν ὄχλον καὶ εὐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς καὶ ἐθεράπευσε τοὺς ἀρρώστους αὐτῶν» (Ματθ. 14-14). Ἄλλοτε πάλι ὅταν ἀντίκρισε τὸ θέαμα τοῦ δυστυχισμένου λεπροῦ, «σπλαχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ» (Μάρκ. 1-41).

Ἐπιβλέπει ἐπὶ τὴν θέλησιν τοῦ ἀνθρώπου. Ὅταν μάλιστα ὁ ἄνθρωπος πράξῃ ὅσα μπορεῖ, τότε ὁ Θεὸς τοῦ παρέχει καὶ τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν καὶ τὴν ὑγεία τοῦ σώματος καὶ ἐπιχορηγεῖ τὰ ἐπίγεια καὶ οὐράνια ἀγαθὰ.

Ἀγαπητοί μου, ἡ συμπόνια δὲν εἶναι ἐλεημοσύνη. Εἶναι κάτι παραπάνω. Εἶναι δόσιμο τῆς καρδιᾶς στὴν ὑπηρεσία τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἱερὴ προσφορά. Εἶναι καλωσύνη καὶ εὐγένεια ψυχῆς. Εἶναι συμπάθεια, συναίσθημα ἅγιο ποὺ ὀδηγεῖ στὴν ἔμπρακτη ἀγάπη. Ἡ καλωσύνη καὶ ἡ συμπόνια εἶναι παιδιὰ τῆς ἀγάπης. Ὁμορφαίνουν τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Δὲν κοστίζουν τίποτα καὶ ὁμως προσφέρουν τόσα πολλὰ.

Σήμερα ὁμως, ἀδελφοί, Κυριακὴ Β' Νηστειῶν, ἡ Ἐκκλησία μας καθόρισε νὰ ἐορτάζεται καὶ ἡ μνήμη τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ. Καὶ ἡ γιορτὴ του αὐτὴ ἀποτελεῖ συνέχεια τῆς Κυριακῆς τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀφοῦ ὁ ἅγιος Γρηγόριος, Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, ὡς ἄξιο

τέκνο τῆς Ἐκκλησίας συνετέλεσε στὸ θρίαμβο τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὸν 14ο αἰῶνα καὶ μὲ τὴν διδασκαλία του περιχαράκωσε τὸν ἀληθινὸ χαρακτήρα τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως καὶ τὴν σωτηριώδη σημασία της γιὰ τὸν ἄνθρωπο. Κάνει λοιπὸν ὁ ἐορταζόμενος ἅγιος μία διαφορετικὴ προσέγγιση καὶ ἐρμηνεία τῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς ποὺ ἀκούσαμε. Λέγει λοιπὸν ὁ ἅγιος Γρηγόριος γιὰ τὸ θαῦμα στὸ σπίτι τῆς Καπερναοῦμ· ὅλοι ἄκουγαν τὸν Χριστό. Δὲν τὸν ὑπάκουσαν ὅμως ὅλοι. Ὅλοι εἴμαστε φιλήκοοι καὶ φιλοθεάμονες, ὄχι ὅμως καὶ φιλάρετοι. Ὅλοι ἐπιθυμοῦμε νὰ μάθουμε τὰ σωτήρια καὶ ἀκοῦμε εὐχάριστα τὴν ἱερὴ διδασκαλία καὶ μάλιστα «φιλοκρινοῦμεν τοὺς λόγους», ἀλλὰ καμμία προσπάθεια δὲν κάνουμε νὰ καρποφορήσῃ μέσα μας ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. Ἀκοῦμε ἀναλύσεις πατερικῶν κειμένων, μιλάμε θεολογικά, ἀλλὰ δυσκολευόμαστε νὰ τηρήσουμε τὶς ἐντολές καὶ τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ.

Ὁ παραλυτικὸς «αἰρόμενος ὑπὸ τεσσάρων» ἔφθασε στὸ σπίτι ποὺ δίδασκε ὁ Χριστός. Οἱ συνοδοὶ του «ἀπεστέγασαν τὴν στέγη» καὶ κατέβασαν τὸν παραλυτικὸ μπροστὰ στὸν Χριστό. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος προσαρμόζει αὐτὴ τὴν πράξη στὴν θεραπεία τῆς παράλυτης ψυχῆς. Καθένας ποὺ πρόσκειται στὶς ἡδονές εἶναι παράλυτος στὴν ψυχὴ καὶ βρίσκεται καθηλωμένος στὸ κρεβάτι τῆς ἡδυπάθειας καὶ σαρκικῆς μόλυνσεως. Ἡ ψυχὴ εἶναι παράλυτη καὶ καθηλωμένη σ' ἓνα σῶμα ποὺ ὑπηρετεῖ τὶς ἡδονές.

Χρειάζεται καὶ πρέπει νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ Χριστὸ αὐτὴ ἡ ψυχὴ γιὰ νὰ θεραπευθῇ. Σ' αὐτὴ τὴν ἐπιστροφή θὰ βοηθήσουν τέσσερις παράγοντες: «ἡ οἰκεία κατάγνωσις», δηλαδὴ ἡ αὐτομεμψία, «ἡ ἐξαγόρευση τῶν προημαρτημένων», δηλαδὴ ἡ ἐξομολόγηση, «ἡ ὑπόσχεσις ἀποχῆς τῶν κακῶν», δηλαδὴ ὑπόσχεση γιὰ διόρθωση καὶ «ἡ δέησις πρὸς Θεόν», δηλαδή ἡ προσευχή. Μένει ὅμως «ν' ἀποστεγάσουμε τὴν στέγη», τὴν ὀροφή. Καὶ ὀροφὴ εἶναι τὸ λογιστικὸ μέρος τῆς ψυχῆς ποὺ εἶναι φορτωμένο ἀπὸ ὑλικά προερχόμενα ἀπὸ τὰ γήϊνα πάθη καὶ χωρίζουν τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὸν Χριστό. Ἀνάγκη λοιπὸν νὰ καθαρισθῇ ὁ λογισμὸς μας, γιὰτὶ τότε ὁ παράλυτος νοῦς θὰ ἀκούσῃ τὴν γλυκύτατη λέξη «τέκνον» καὶ θὰ λάβῃ ἄφεση ἁμαρτιῶν, θὰ ἀναστηθῇ καὶ θὰ ζῆ τὴν ὄντως ζωὴ, τὴν ἐν Χριστῷ ζωὴ.

Ἀρχιμ. Ν. Κ.

[dkpdf-button]